

Sygn. akt I C 744/16

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 9 listopada 2016 roku

Sąd Rejonowy w Kamiennej Górze I Wydział Cywilny w składzie:

Przewodniczący: SSR Zenon Węclawik

Protokolant: Anna Gembalska

po rozpoznaniu w dniu 9 listopada 2016 r. w Kamiennej Górze na rozprawie

sprawy z powództwa (...) Wierzytelności Niestandaryzowany Sekurytyzacyjny Fundusz Inwestycyjny Zamknięty z siedzibą w W.

przeciwko D. M.

o zapłatę

I. zasądza od pozwanego D. M. na rzecz strony powodowej (...) Wierzytelności Niestandaryzowany Sekurytyzacyjny Fundusz Inwestycyjny Zamknięty z siedzibą w W. kwotę 29.237,49 zł (dwadzieścia dziewięć tysięcy dwieście trzydzieści siedem i 49/100 złotych) z odsetkami umownymi w wysokości czterokrotności stopy lombardowej Narodowego Banku Polskiego od dnia 19.06.2015 r., nie przekraczającymi jednak od dnia 1.01.2016 r. dwukrotności odsetek ustawowych za opóźnienie,

II. umarza postępowanie w zakresie cofniętego żądania zapłaty świadczenia pieniężnego do wysokości 27.100,00 zł,

III. zasądza od pozwanego D. M. na rzecz strony powodowej (...) Wierzytelności Niestandaryzowany Sekurytyzacyjny Fundusz Inwestycyjny Zamknięty z siedzibą w W. kwotę 4.345,21 zł tytułem zwrotu kosztów procesu, w tym kwotę 3.617,00 zł tytułem zwrotu kosztów zastępstwa procesowego.

sygn. akt **I C 744/16**

UZASADNIENIE

Strona powodowa (...) Wierzytelności Niestandaryzowany Sekurytyzacyjny Fundusz Inwestycyjny Zamknięty z/s w W., reprezentowana przez zawodowego pełnomocnika, w pozwie złożonym w dniu 19.06.2015 r. w elektronicznym postępowaniu upominawczym, domagał się zasądzenia na jego rzecz od pozwanego D. M. kwoty 57.618,34 zł z następującymi odsetkami:

- umownymi w wysokości czterokrotności stopy lombardowej NBP liczonymi od kwoty 41.095,78 zł poczynając od dnia 19.06.2015 r.,

- ustawowymi liczonymi od kwoty 9.683,20 zł poczynając od dnia 19.06.2015 r.,

- ustawowymi liczonymi od kwoty 1.330,85 zł poczynając od dnia 19.06.2015 r.,

- ustawowymi liczonymi od kwoty 3.045,01 zł poczynając od dnia 19.06.2015 r.,

- ustawowymi liczonymi od kwoty 2.463,50 zł poczynając od dnia 19.06.2015 r.

Wniosła też o zasądzenie od pozwanego kosztów postępowania. Uzasadniając żądanie wywiodła, że pozwany zobowiązany jest do zapłaty kwoty dochodzonej pozwem na podstawie umowy kredytu ratalnego nr (...) z dnia 29.06.2009 r., przy czym na kwotę 57.618,34 zł policzyła 41.095,78 zł tytułem niespłaconego kapitału, 9.683,20 zł tytułem odsetek karnych cedenta, 1.330,85 zł tytułem kosztów wezwań, upomnień i opłat cedenta (...) Bank S.A. w W., 3.045,01 zł tytułem odsetek umownych cedenta od zawarcia umowy do jej wypowiedzenia i 2.463,50 zł tytułem odsetek karnych cesjonariusza. W toku postępowania przedstawiła między innymi umowę kredytu nr (...) z 29.06.2009 r. i umowę przelewu wierzytelności z 19.12.2014 r. zawartą z (...) Bank S.A. w W..

Sąd Rejonowy Lublin-Zachód w Lublinie, wydał w dniu 23.06.2015 r. nakaz zapłaty, sygn. akt VI Nc-e 106965/15, którym uwzględnił powództwo w całości (k. 5 akt).

Pozwany D. M. złożył w terminie ustawowym sprzeciw od powyższego nakazu zapłaty, w którym domagał się odrzucenia pozwu z uwagi na fakt wszczęcia przez poprzednika prawnego strony powodowej egzekucji sądowej o należności dochodzone pozwem na podstawie bankowego tytułu egzekucyjnego zaopatrzonego w sądową klauzulę wykonalności. Alternatywnie wniósł o oddalenie powództwa podnosząc zarzut przedawnienia roszczenia dochodzonego pozwem. Z ostrożności procesowej zarzucił bezpodstawność dochodzenia części świadczenia pieniężnego - odnośnie kwoty 1.330,85 zł żądanej tytułem kosztów wezwań, upomnień i opłat cedenta (k. 7 akt). W rezultacie sprawa została przekazana w dniu 15.07.2015 r. Sądowi Rejonowemu w Kamiennej Górze (k. 9 akt). W pisemnej odpowiedzi na pozew, zawodowy pełnomocnik pozwanego wniósł ponownie o odrzucenie pozwu lub oddalenie powództwa w całości (k. 86 - 87 akt). Wskazał na powagę rzeczy osądzonej. Podniósł, że dochodzone roszczenie zostało już objęte bankowym tytułem egzekucyjnym zaopatrzonym w sądową klauzulę wykonalności i – pomimo zmiany wierzyciela – nadal jest możliwe prowadzenie egzekucji na jego podstawie. Powtórzył też, zgłoszony już w sprzeciwie, zarzut przedawnienia roszczeń dochodzonych pozwem.

W piśmie z dnia 25.10.2016 r. strona powodowa cofnęła pozew względem dochodzonej kwoty 27.100,00 zł i zrzekła się w tym zakresie roszczenia. Uzasadniając ograniczenie powództwa wskazała na zapłatę przez pozwanego powyższej kwoty (k.160 akt).

Ustalono:

Strona powodowa (...) Wierzytelności Niestandaryzowany Sekurytyzacyjny Fundusz Inwestycyjny Zamknięty z siedzibą w W. prowadzi działalność inwestycyjną mającą na celu między innymi osiągnięcie przychodów z lokat netto Funduszu i osiągnięcie zysku ze sprzedaży lokat.

(dowód: wyciąg z rejestru funduszy inwestycyjnych (...) z 16.10.2014 r. na k. 21 akt, odpis KRS z dnia 31.08.2015 r., nr (...) na k. 32 - 36 akt, odpis KRS z dnia 5.03.2015 r., nr (...) na k. 37 - 39 akt, odpis KRS z dnia 2.06.2015 r., nr (...) na k. 40 - 43 akt, odpis KRS z dnia 5.03.2015 r., nr (...) na k. 44 - 50 akt i odpis KRS z dnia 6.09.2012 r., nr (...) na k. 51 - 60 akt)

W dniu 29.06.2009 r. pozwany D. M. zawarł z (...) Bank S.A. w W. umowę o kredyt ratalny w kwocie 93.907,04 zł, nr umowy (...), w celu zakupu samochodu ciężarowego marki R. (...). Refinansowanie przez Bank kosztów zakupu tego pojazdu wynosiło 86.864,00 zł i podlegało spłacie w 60 ratach miesięcznych w okresie pięciu lat - od 5.08.2009 r. do 5.07.2014 r., każda rata po 2.258,27 zł (z wyjątkiem pierwszej raty wynoszącej 2.500,71 zł). Umówiona prowizja banku od kredytu wynosiła 4.225,82 zł (4,50 % kwoty kredytu), zaś koszty ubezpieczenia 2.817,22 zł. Kredyt był oprocentowany według zmiennej stopy procentowej, która w dniu zawarcia umowy wynosiła 15,49 % w stosunku rocznym. Wysokość oprocentowania kredytu była sumą oprocentowania podstawowego Banku dla kredytów na zakup pojazdów i stałej marży w całym okresie kredytowania wynoszącej 5,00 %. Na wypadek opóźnienia w terminowej spłacie kredytu strony zastrzegły podwyższone odsetki odpowiadające stopie procentowej średniego oprocentowania WIBOR dla 3-miesięcznych lokat na rynku międzybankowym z 10 ostatnich dni roboczych ostatniego miesiąca poprzedniego kwartału, powiększonej o 25 punktów procentowych. Stopa tego oprocentowania w dniu zawarcia

umowy wynosiła 21,00 %. Ponadto, w umowie kredytu przewidziano opłatę w wysokości 50,00 zł za wysłanie do kredytobiorcy monitu, wezwania do zapłaty lub wypowiedzenia umowy (§ 8).

(dowód: umowa kredytu nr (...) z dnia 29.06.2009 r. z harmonogramem spłat na k. 77 – 81 akt i wezwanie do zapłaty z dnia 23.01.2015 r. z wyliczeniem zaległych odsetek na k. 62 – 63 akt)

Przewidziane powyższą umową kredytową środki pieniężne przekazano do dyspozycji pozwanego, w związku jednak z powstaniem zaległości w spłacie kredytu (...) Bank S.A. w W. wypowiedział pozwanemu w dniu 2.09.2011 r. umowę kredytu z zachowaniem 30-dniowego okresu wypowiedzenia i ze skutkiem natychmiastowej wymagalności całego niespłaconego kredytu wraz z należnościami ubocznymi po upływie okresu wypowiedzenia, to jest kwoty 6.925,66 zł tytułem zaległej należności kapitałowej, kwoty 4.345,95 zł tytułem naliczonych odsetek umownych do chwili wypowiedzenia i kwoty 393,03 zł tytułem odsetek za opóźnienie w spłatach do 1.09.2011 r. Ponadto, kredytodawca naliczył pozwanemu kwotę 155,00 zł tytułem kosztów Banku zgodnie z tabelą opłat i prowizji.

(dowód: wypowiedzenie umowy kredytu z 29.06.2009 r. na k. 82 akt i wezwanie do zapłaty z 23.01.2015 r. z wyliczeniem zaległych odsetek na k. 62 – 63 akt)

Na podstawie umowy kredytu ratального nr (...), (...) Bank S.A. w W. wydał w dniu 30.10.2013 r. przeciwko D. M. bankowy tytuł egzekucyjny, nr (...), zaopatrzony następnie w dniu 18.02.2014 r. w sądową klauzulę wykonalności. W oparciu o przedmiotowy tytuł wykonawczy prowadzone było w wniosku Banku przez Komornika Sądowego przy Sądzie Rejonowym dla Łodzi Widzewa P. P. (1) postępowanie egzekucyjne KM 55109/14, które jednak na wniosek wierzyciela zostało umorzone postanowieniem z dnia 19.08.2014 r. Następnie, wszczęte zostało przez Bank w Kancelarii Komornika Sądowego przy Sądzie Rejonowym w Kamiennej Górze W. J. (1) postępowanie egzekucyjne pod sygnaturą akt KM 938/14. Na egzekwowaną należność składała się należność główna w kwocie 41.095,78 zł, odsetki w kwocie 13.269,61 zł, koszty procesu wynoszące 127,00 zł i koszty zastępstwa w egzekucji 900,00 zł oraz koszty egzekucyjne. Prowadzona dotychczas egzekucja należności z bankowego tytułu wykonawczego (...) Bank S.A. w W. nie doprowadziła do wyegzekwowania wierzytelności tego Banku.

(dowód: postanowienie komornika P. P. z 19.08.2014 r., KM 55109/14 na k. 92 akt, pismo komornika W. J. z 31.12.2014 r. na k. 67 akt, pismo komornika W. J. z 31.12.2014 r. na k. 83 – 84 akt oraz załączone akta egzekucyjne Komornika Sądowego przy Sądzie Rejonowym w Kamiennej Górze W. J. (1), sygn. akt KM 938/14)

W dniu 19.12.2014 r. (...) Bank S.A. w W. dokonał cesji wierzytelności z umowy kredytu ratального nr (...) na rzecz strony powodowej (...) Niestandaryzowany Sekurytyzacyjny Fundusz Inwestycyjny Zamknięty z siedzibą w W..

(dowód: umowa przelewu wierzytelności nr (...) z 19.12.2014 r. z załącznikami na k. 22 – 29 akt i zawiadomienie z 19.12.2014 r. na k. 61 akt)

Pismem z dnia 23.01.2015 r. (...) Niestandaryzowany Sekurytyzacyjny Fundusz Inwestycyjny Zamknięty z siedzibą w W. wezwał pozwanego do zapłaty 56.961,71 zł tytułem nabytych przez powodowy Fundusz od (...) Bank S.A. w W. wierzytelności z umowy kredytu ratального nr (...).

(dowód: wezwanie do zapłaty z z wyliczeniem zaległych odsetek na k. 62 akt)

Z niekwestionowanego przez pozwanego oświadczenia pełnomocnika strony powodowej wynika, że pozwany w toku niniejszego postępowania zapłacił powodce kwotę 27.100,00 zł, którą zaliczyła ona na poczet świadczenia pieniężnego dochodzonego pozwem w niniejszej sprawie (pismo strony powodowej z 25.10.2016 r. na k. 160 akt).

Sąd zważył:

Powództwo tylko w nieznaczej części okazało się nieuzasadnione.

Umowa kredytu zdefiniowana jest w art. 69 ust. 1 Ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 r. Prawo bankowe (Dz.U.2015.128). W świetle tego przepisu przez taką umowę bank zobowiązuje się oddać do dyspozycji kredytobiorcy na czas oznaczony w umowie kwotę środków pieniężnych z przeznaczeniem na ustalony cel, a kredytobiorca zobowiązuje się do korzystania z niej na warunkach określonych w umowie, zwrotu kwoty wykorzystanego kredytu wraz z odsetkami w oznaczonych terminach spłaty oraz zapłaty prowizji od udzielonego kredytu.

Wstępnie należy się odnieść do kwestii przedawnienia roszczenia strony powodowej. Przedmiotowe roszczenie - jako majątkowe - ulega trzyletniemu okresowi przedawnienia z racji jego powiązania z prowadzoną przez poprzednika prawnego powoda działalnością gospodarczą, niezależnie od okresowego charakteru świadczenia (art. 118 k.c.). Bieg przedawnienia przerywany jest przez każdą czynność przed sądem lub innym organem powołanym do rozpoznawania spraw lub egzekwowania roszczeń danego rodzaju, przedsięwziętą bezpośrednio w celu dochodzenia lub ustalenia albo zaspokojenia (art. 123 § 1 k.c.). Z zebranego w sprawie materiału dowodowego wynikało, że podniesiony przez pozwanego zarzut przedawnienia roszczenia dochodzonego pozwem był nieuzasadniony. W realiach niniejszej sprawy, zdarzeniem przerywającym bieg przedawnienia było powstanie w dniu 18.02.2014 r. tytułu wykonawczego, poprzez zaopatrzenie bankowego tytułu egzekucyjnego w sądową klauzulę wykonalności - niezależnie od późniejszego faktu skierowania roszczenia do egzekucji sądowej (zob. np.: wyrok SN z dnia 17 grudnia 2004 r., II CK 276/04 - Lex nr 284135 i wyrok SN z dnia 16 stycznia 2004 r., III CZP 101/03 - OSNC 2005/4/58). Wszystko to miało miejsce przed upływem trzech lat licząc od początku biegu przedawnienia w dniu 2.10.2011 r. (art. 120 § 1 k.c.). Dopiero w styczniu i październiku 2015 roku sporządzone zostały plany podziału sum uzyskanych z egzekucji, które zresztą nie zaspokajały wierzytelności poprzednika prawnego strony powodowej. W rezultacie należało przyjąć, że do chwili obecnej nie upłynął jeszcze okres przedawnienia roszczenia objętego pozwem.

Istnienie wspomnianego wyżej bankowego tytułu egzekucyjnego i fakt prowadzenia egzekucji na jego podstawie nie implikuje też ipso se koniecznością odrzucenia pozwu (art. 199 § 1 pkt 2 k.p.c.). Wprawdzie bowiem fundusze sekurytyzacyjne prowadzą zblizoną działalność do działalności bankowej, nie oznacza to jednak, że pozwala to na uzyskanie przez fundusz sekurytyzacyjny klauzuli wykonalności na podstawie art. 788 § 1 k.p.c., gdy tytułem egzekucyjnym jest bankowy tytuł egzekucyjny (zob. np. wyrok SN z dnia 13 kwietnia 2011 r., V CSK 312/10 - Lex nr 864023). W takiej sytuacji, dla umożliwienia egzekucji wierzytelności bankowej nabytej przez fundusz sekurytyzacyjny trzeba dopuścić perspektywę uzyskania przez cesjonariusza nowego tytułu wykonawczego na drodze osobnego procesu (zob. np. wyrok SN z dnia 13 czerwca 2013 r., V CSK 329/12 - Lex nr 1375500). Zważywszy powyższe, należy więc odmówić skuteczności kolejnemu zarzutowi zgłoszonemu przez stronę powodową – zarzutowi powagi rzeczy osądzonej (art. 366 k.p.c.).

Tytułem komplementarności dodać można, że pozwanemu przysługuje ochrona prawna w postaci powództwa przeciwegzekucyjnego (opozycyjnego) przewidzianego przepisem art. 840 § 1 pkt 2 k.p.c.

Odnośnie merytorycznej oceny zasadności zgłoszonego przez stronę powodową roszczenia wypada zauważyć przede wszystkim, że pozwany w sprzeciwie od nakazu zapłaty wskazał na brak wykazania dowodowego niewielkiej tylko części dochodzonego pozwem roszczenia, a mianowicie kwoty 1.330,85 zł żądanej tytułem kosztów wezwań, upomnień i opłat cedenta. Kwestię tę należy widzieć w kontekście przepisów art. 503 § 1 k.p.c. i art. 505 § 2 k.p.c., ponieważ - co prawda - sprzeciw pozwanego skierowany został względem całego kwestionowanego nakazu zapłaty, jednakże domagając się odrzucenia pozwu lub oddalenia powództwa w całości, pozwany poprzestał jedynie na zgłoszeniu zarzutów powagi rzeczy osądzonej i przedawnienia roszczenia. Nie podważał natomiast stricte merytorycznych podstaw dochodzonego pozwem świadczenia pieniężnego, w tym zwłaszcza umowy kredytowej i oświadczenia o jej wypowiedzeniu wyznaczającego wymagalności całej dochodzonej należności. Nie zaoferował też w tym względzie żadnych dowodów osobowych lub rzeczowych wywiązania się przez niego ze zobowiązań umownych, np. pokwitowań (art. 462 k.c. i art. 466 k.c.). Zakwestionował jedynie niewielką część żądania pozwu - kwotę 1.330,85 zł, dochodzoną tytułem kosztów wezwań, upomnień i opłat cedenta, wskazując, że żądanie strony powodowej w tym zakresie nie zostało wykazane. Należało w tym zakresie podzielić stanowisko pozwanego, ponieważ w toku postępowania strona powodowa nie przedstawiła w istocie jakichkolwiek dowodów na okoliczność wskazywanych przez nią upomnień i

wezwań, mających uzasadniać kwotę 1.330,85 zł. W tej mierze przedłożyła jedynie wypowiedzenie umowy kredytu, którego koszt według umowy stron odpowiadał kwocie 50,00 zł (k. 82 akt). Ostatecznie zatem z tego tytułu należało się powódce wyłącznie 50,00 zł, czyli o 1.280,85 zł mniej niż żądała i właściwym było pomniejszenie o tyle przyznanej stronie powodowej należności. Skuteczne zakwestionowanie przez pozwanego żądania pozwu do wysokości 1.280,85 zł, nie pozwalało zaliczyć zapłaconej przez pozwanego w toku postępowania kwoty 27.100,00 zł na poczet tychże, nieudowodnionych przez powódkę należności z tytułu upomnień i wezwań (art. 451 § 3 k.c.). Poza tym strona powodowa przedstawiła wystarczające dowody na poparcie reszty swoich żądań, w tym zwłaszcza umowę kredytu, której pozwany nie kwestionował. Podsumowując, stronie powodowej należała się ostatecznie kwota 29.237,49 zł, wynikająca z odjęcia kwoty 1.280,85 zł od żądanej przez powódkę kwoty 57.618,34 zł i po odliczeniu kwoty 27.100,00 zł zapłaconej przez pozwanego.

W zakresie pozwu cofniętego o kwotę 27.100,00 zł z uwagi na częściową spłatę długu przez pozwanego, postępowanie podlegało umorzeniu.

Nabycie wierzytelności przez stronę powodową od pierwotnego wierzyciela nic nie zmienia w poruszonych wyżej kwestiach (art. 509 § 1 k.c.). Przedmiotem przelewu może być bowiem co do zasady wierzytelność istniejąca i powinna być ona w dostateczny sposób oznaczona, zindywidualizowana (tak też E. Łętowska (w:) System prawa cywilnego, t. III, cz. 1, s. 904). Dotyczy to przede wszystkim wyraźnego określenia stosunku zobowiązaniowego, którego elementem jest zbywana wierzytelność wraz z oznaczeniem jej istotnych elementów (zob.: wyrok SN z dnia 11 maja 1999 r., III CKN 423/98 - Biul. SN 2000/1/1 i wyrok SN z dnia 5 listopada 1999 r., III CKN 423/98 - OSN 2000/5/92).

Stwierdzić też trzeba, że naliczenie przez stronę powodową od zaległych należności odsetek umownych (art. 359 § 2¹⁻³ k.c.) i ustawowych (art. 481 § 1 i 2 k.c.) do chwili złożenia pozwu, przy uwzględnieniu okresów ich naliczeń, było właściwe i nie budziło zastrzeżeń. Strona powodowa była też uprawniona – w świetle art. 482 § 1 k.c. w związku z art. 481 § 1 i 2 k.c. – do naliczania ustawowych odsetek za opóźnienie od zaległych odsetek poczynając od chwili złożenia pozwu (zob. np. postanowienie SN z dnia 5 października 1994 r., III CZP 128/94 - Lex nr 5396 oraz T. Wiśniewski (w:) G. Bieniek, Komentarz, t. I, 2011, s. 798).

Mając na uwadze ustalone w sprawie okoliczności i przywołane wyżej motywy – po myśli art. 69 Prawa bankowego w związku z art. art. 509 § 1 i 2 k.c., art. 118 k.c. i art. 123 § 1 pkt 1 k.c. – orzeczono jak w punkcie I wyroku.

W zakresie cofniętego żądania zapłaty świadczenia pieniężnego do wysokości 27.100,00 zł i zrzeczenia się roszczenia w tym zakresie, na podstawie art. 355 § 1 k.p.c. w związku z art. 203 § 1 i 4 k.p.c., postępowanie umorzono (punkt II wyroku).

Rozstrzygnięcie o kosztach procesu znajduje uzasadnienie w treści art. 100 zd. drugie k.p.c, zgodnie z którym Sąd może włożyć na jedną ze stron obowiązek zwrotu wszystkich kosztów, jeżeli jej przeciwnik uległ tylko co do nieznaczącej części swego żądania. Strona powodowa uległa zaledwie w 2,3 % swojego żądania, zaś umorzenie postępowania co do kwoty 27.100,00 zł nastąpiło po jej zapłacie przez pozwanego w toku procesu. Zasądzono więc na rzecz strony powodowej koszty procesu w wysokości łącznej 4.345,21 zł, na co policzono kwotę 721,00 zł opłaty sądowej, koszty zastępstwa procesowego wynoszące 3.617,00 zł i 7,21 zł opłaty manipulacyjnej.